

MINISTER
Rodziny i Polityki Społecznej

Warszawa, *elektroniczny znacznik czasu*

DUS-II.058.57.2021.MBu

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatorskie, znak: BPS/043-22-895/21, pana senatora Przemysława Błaszczyka, złożone podczas 22. posiedzenia Senatu RP w dniu 25 marca br., uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Przedstawiona sprawa jest sprawą indywidualną, a zgodnie z art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.) nadzór ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego nad zgodnością działań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dalej ZUS) z obowiązującymi przepisami nie może dotyczyć spraw indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej. W związku z tym właściwym było przekazanie sprawy do rozpatrzenia przez ZUS, który jest organem wykonującym przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych.

ZUS przyznaje i ustala wysokość emerytury w sposób wskazany w obowiązujących aktach prawnych. Postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna na podstawie wniosku osoby zainteresowanej. Świadczenia są wypłacane od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Decyzje w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych wydają i świadczenia te wypłacają Oddziały ZUS właściwe ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej. Decyzje Oddziału ZUS podlegają kontroli i ewentualnej weryfikacji w sądowym postępowaniu odwoławczym.

Wysokość emerytury przyznanej z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego dla ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. jest ustalana według nowych zasad, zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, ze zm.), zwanej dalej

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa
e-mail: info@mriips.gov.pl, tel. 222-500-108

niepodlega

ustawą emerytalną. Wysokość emerytury oblicza się, dzieląc podstawę obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku, w którym dana osoba przechodzi na emeryturę. W myśl przepisów obowiązujących od 1 stycznia 2013 r., zgodnie z art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej - jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę wcześniejszą, podstawę obliczenia emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Jeżeli zatem, wniosek o przyznanie emerytury powszechnej został zgłoszony po dniu 31 grudnia 2012 r., Oddział ZUS zobowiązany jest do pomniejszenia podstawy jej obliczenia o sumę kwot wypłaconej wcześniej emerytury. Przepisy ustawy emerytalnej, nie określają terminu złożenia wniosku o przyznanie prawa do emerytury. Zatem nie ma możliwości jego przywrócenia na zasadach przewidzianych w art. 58 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.). Ubezpieczony po osiągnięciu wieku emerytalnego ma prawo a nie obowiązek przejścia na emeryturę. Ubezpieczony sam decyduje o momencie złożenia wniosku o świadczenie. Natomiast ZUS ustala prawo do świadczenia oraz oblicza jego wysokość według stanu prawnego obowiązującego w dacie zgłoszenia wniosku.

W odpowiedzi na moje wystąpienie w sprawie pani M R.-D. Prezes ZUS w piśmie z dnia 19 kwietnia br., znak: 992700/611/764/2021-CER, wskazała, co następuje (w cytowanej odpowiedzi oprócz zanonimizowania danych osobowych pominięto również kwoty składek i świadczeń):

„Akta sprawy Pani M R.-D. pozostają w dyspozycji Sądu Apelacyjnego w Łodzi. Na podstawie dokumentacji będącej w posiadaniu Oddziału ZUS oraz informacji zawartych w piśmie procesowym organu rentowego ustaliliśmy, że Pani M R.-D. od 9 grudnia 2007 r. uprawniona jest do wcześniejszej emerytury, której wysokość Oddział ZUS ustalił według dotychczasowych zasad [na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej].

5 czerwca 2013 r. Pani M R.-D. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Wobec tego, Oddział ZUS decyzją z 24 czerwca 2013 r. przyznał zainteresowanej emeryturę [na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej] od 1 czerwca 2013 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku i obliczył jej wysokość według nowych zasad.

Do obliczenia wysokości emerytury Pani R.-D. Oddział ZUS przyjął:

- kwotę składek zapisanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – [...] zł*

- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego – [...] zł
- średnie dalsze trwanie życia - 251,50 m-cy (ustalone według tablicy trwania życia obowiązującej w okresie od 1 kwietnia 2013 r. do 31 marca 2014 r., tj. w dniu zgłoszenia wniosku).

Jednocześnie Oddział ZUS pomniejszył podstawę obliczenia emerytury o kwotę pobranych wcześniejszych emerytur, przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne, tj. o kwotę [...] zł.

Tak obliczona emerytura wyniosła [...] zł $[(\text{[...] zł} + \text{[...] zł}) - \text{[...] zł}] : 251,50 \text{ m-cy}$ i okazała się świadczeniem niższym od dotychczas wypłacanej wcześniejszej emerytury. Wobec tego, Oddział ZUS nadal wypłaca Pani M R.-D. wcześniejszą emeryturę, jako świadczenie korzystniejsze [na podstawie 95 ust. 1 ustawy emerytalnej].

Od decyzji z 24 czerwca 2013 r. Pani M R.-D. nie złożyła odwołania. Decyzja ta jest prawomocna.

9 marca 2020 r. Pani M R.-D. wystąpiła z wnioskiem o przeliczenie emerytury i obliczenie jej wysokości bez pomniejszenia o kwoty pobranych świadczeń. W wyniku rozpatrzenia tego wniosku 18 marca 2020 r. Oddział ZUS wydał decyzję odmowną.

Pani M R.-D. skorzystała z przysługującego uprawnienia i od decyzji z 18 marca 2020 r. złożyła odwołanie, w którym wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji, względnie jej uchylenie oraz przyznanie prawa do emerytury od dnia 9 grudnia 2012 r. w wysokości bez pomniejszania o sumę pobranych wcześniejszych emerytur. Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z 4 sierpnia 2020 r. oddalił odwołalnie zainteresowanej, a Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 19 lutego 2021 r. oddalił jej apelację. Prawomocny wyrok Sądu jest wiążący zarówno dla Pani M R.-D. jak i dla ZUS.

22 lutego 2021 r. Pani M R.-D. wystąpiła z wnioskiem o ponowne ustalenie emerytury z zastosowaniem korzystniejszego średniego dalszego trwania życia. Decyzją z 10 marca 2020 r. Oddział ZUS ponownie ustalił wysokość emerytury zainteresowanej. Do obliczenia wysokości emerytury Oddział ZUS przyjął najkorzystniejsze średnie dalsze trwanie życia, wynoszące 251,10 m-cy, ustalone według tablicy trwania życia obowiązującej w okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r., tj. w dniu osiągnięcia przez Panią M R.-D. powszechnego wieku emerytalnego 60 lat.

Do obliczenia emerytury zainteresowanej Oddział ZUS przyjął:

- kwotę składek zapisanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – [...] zł
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego – [...] zł
- suma kwot pobranych emerytur – [...] zł

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa
e-mail: info@mriips.gov.pl, tel. 222-500-102

niepodlega | POLSKA
REPUBLICA ORZĄDZANA
WARSZAWA

- średnie dalsze trwanie życia - 251,10 m-cy

Emerytura na dzień przyznania wyniosła [...] zł $[(\dots) \text{ zł} + (\dots) \text{ zł}] - (\dots) \text{ zł} : 251,10 \text{ m-cy}$,
a po waloryzacji od 1 marca 2021 r. wynosi [...] zł.

Pomimo przeliczenia emerytura zainteresowanej z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego jest nadal niższa od wcześniejszej emerytury, która po waloryzacji od 1 marca 2021 r. wynosi [...] zł. Po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne do wypłaty przysługuje zainteresowanej kwota [...] zł.

Przedstawiając powyższe pragnę jednocześnie podkreślić, że ZUS realizując ustawowo nałożone zadania, działa w granicach obowiązującego prawa. W tym stanie prawnym i faktycznym sprawy, brak jest podstaw prawnych do wznowienia postępowania w sprawie Pani M. R.-D. i ustalenia wysokości emerytury bez pomniejszania o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur.”

Mam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia wyczerpują zagadnienia pozostające w zakresie zainteresowania pana senatora Przemysława Błaszczyka.

Z poważaniem

MINISTER

z up. Stanisław Szwed

Sekretarz Stanu

/-/ podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

WYGENEROWANO: 2021-06-08
12:41:01+02:00

WeryfikacjaPodpisu.pl - Usługa zaufania

Elektroniczne Poświadczenie Weryfikacji (EPW)

baa354bef743d4cb6de092d41ee5b4e9f27e74ee86de5e3b7fba506dc1ccd834

identyfikator weryfikacji

KW_572540_DUS_PLIK2.9705050675.DOCX.XADES

md5: b0da5e3d7bc588feae9391cd8310f61

KW_572540_DUS_PLIK2.DOCX

md5: 45ce3af1ef0cd16f25675d904a8727ca

Nazwy uploadowanych plików

1.

Integralność:	Zachowana - podpisane dane nie zostały zmodyfikowane od czasu ich elektronicznego uwierzytelnienia
Podpisujący:	Stanisław Szwed
Rodzaj uwierzytelnienia:	Kwalifikowany podpis elektroniczny
Deklarowany czas złożenia podpisu:	2021-04-29 16:04:21+02:00

2021-06-08 12:40:57+02:00

czas weryfikacji

MADKOM SA (KRS: 0000394954)

Dostawca usług zaufania (art. 3, pkt 19 eIDAS)

Niniejsze poświadczenie w oryginale ma postać elektroniczną. Autentyczność poświadczenia sprawdzisz, podając unikalny identyfikator weryfikacji na <https://WeryfikacjaPodpisu.pl>.